

РОЗРОБКА АРИФМЕТИЧНОГО МОДУЛЯ СПЕЦПРОЦЕСОРА НА ОСНОВІ ВЕРТИКАЛЬНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Гуменний П.В.¹⁾, Зотєв С.А.²⁾

Тернопільський національний економічний університет

^{1) к.т.н., викладач; ^{2) магістрант}}

I. Постановка проблеми

Високі вимоги до продуктивності сучасних процесорів забезпечуються використанням матричних і конвеєрних архітектур, які базуються на основі двійкової системи числення теоретико-числового базису Радемахера. Двійкова система числення має функціональні обмеження, зокрема, наявність міжрозрядних зв'язків, велику розрядність шин адрес, управління та даних ($n=32, 64, 128, \dots$) і необхідність реалізації великого числа інформаційних міжкомпонентних зв'язків. Для усунення даних функціональних обмежень перспективними для побудови високопродуктивних процесорів з обмеженим числом міжкомпонентних зв'язків є теоретико-числові бази (ТЧБ), відмінні від базису Радемахера, до яких належать ортогональні дискретні бази: Крестенсона, Хаара, унітарний та Галуа [1]. Реалізація обчислень над біт-орієнтованими кодами ТЧБ Галуа визначає високі потенційні можливості вертикального опрацювання інформаційних потоків і побудови високопродуктивних компонентів та спецпроцесорів вертикально-інформаційної технології (ВІТ).

II. Принцип виконання арифметичної операції додавання над кодами поля Галуа

Коди поля Галуа за загальною класифікацією відносяться до підкласу циклічних блокових кодів, які володіють всіма основними властивостями завадозахищених кодів. В блокових кодах послідовність елементарних повідомлень розбивається на блоки символів ($B_1, B_2, B_3, \dots, B_n$) фіксованої довжини K , кожному з яких ставиться у відповідності певна комбінація символів кодового слова ($b_1, b_2, b_3, \dots, b_n$).

Складність виконання арифметичних операцій у полях Галуа визначається великою розрядністю операндів та необхідністю порівняння проміжних результатів з модулем n [2]. Кожний елемент поля Галуа в кільці $G\left(\frac{m}{n}\right)$ представляється у вигляді виразу відповідної рекурсії над

відповідними елементами. Наприклад, у полі Галуа $GF\left(\frac{5}{2}\right)$ з ключем 10010 на основі незвідного полінома $x^5 + x^2 + 1$ визначається послідовність елементів $a_0, a_1, a_2, \dots, a_{31}$, де $a_{31} - \emptyset$ останній многочлен. Послідовність формується на основі рекурентного рівняння:

$$G_{i+1} = G_i \oplus G_{i-n}; n=5, \quad (1)$$

та має вигляд послідовності елементів 11111001101001000001010111011000, які кодують числа у діапазоні 0, 1, 2, ..., 14, 31. Кожний елемент цієї рекурентної послідовності можна описати у вигляді:

$$\begin{aligned} & b_5, b_4, b_3, b_2, b_1, \quad b_2 \oplus b_5, b_1 \oplus b_4, b_2 \oplus b_3 \oplus b_5, b_1 \oplus b_2 \oplus b_4, \quad b_1 \oplus b_2 \oplus b_3 \oplus b_5, b_1 \oplus b_4 \oplus b_5, \\ & b_2 \oplus b_3 \oplus b_4 \oplus b_5, b_1 \oplus b_2 \oplus b_3 \oplus b_4, b_1 \oplus b_3 \oplus b_5, b_4 \oplus b_5, b_3 \oplus b_4, b_2 \oplus b_3, b_1 \oplus b_2, \emptyset, \quad b_1 \oplus b_2 \oplus b_5, \\ & b_1 \oplus b_2 \oplus b_4 \oplus b_5, b_1 \oplus b_2 \oplus b_3 \oplus b_4 \oplus b_5, b_1 \oplus b_3 \oplus b_4 \oplus b_5, b_3 \oplus b_4 \oplus b_5, b_2 \oplus b_3 \oplus b_4, b_1 \oplus b_2 \oplus b_3, \\ & b_1 \oplus b_5, b_2 \oplus b_4 \oplus b_5, b_1 \oplus b_3 \oplus b_4, b_3 \oplus b_5, b_2 \oplus b_4, b_1 \oplus b_3. \end{aligned}$$

Здійснення арифметичних операцій у полі Галуа характеризується різною формою подання двох операндів. Перший операнд подається у вигляді коду, а другий – у вигляді логічних рівнянь, які визначають операції над значенням коду першого операнда [3].

Розглянемо операцію додавання двох чисел: $X_{(10)}=13$, $Y_{(10)}=14$ у полі Галуа $GF(5/2)$, алгоритм виконання можна представити наступним чином:

1) перший операнд $X_{(10)}=13$ представляється кодом Галуа $X_G=(10000)$ згідно табл.2.4: $b_5=1$; $b_4=0$; $b_3=0$; $b_2=0$; $b_1=0$;

2) другий операнд $Y_{(10)}=14$ представляється набором логічних рівнянь $b_4 \oplus b_5$; $b_3 \oplus b_4$; $b_2 \oplus b_3$; $b_1 \oplus b_2$; $b_1 \oplus b_2 \oplus b_5$.

3) виконується операція додавання шляхом паралельного обчислення логічних рівнянь:

$$b_5 = b_4 \oplus b_5 = 1 \oplus 0 = 1; b_4 = b_3 \oplus b_4 = 0 \oplus 0 = 0; b_3 = b_2 \oplus b_3 = 0 \oplus 0 = 0; b_2 = b_1 \oplus b_2 = 0 \oplus 0 = 0;$$

$$b_1 = b_1 \oplus b_2 \oplus b_3 = 0 \oplus 0 \oplus 1 = 1.$$

Результат обчислень має наступний вигляд:

X=	b_5	b_4	b_3	b_2	b_1
Y=	b_4	$b_3 \oplus b$	$b_2 \oplus b_3$	$b_1 \oplus b$	$b_1 \oplus b_2 \oplus b_3$
X+Y=	1	0	0	0	1

що відповідає коду Галуа числа $27_{(10)}$.

III. Реалізація арифметичного модуля спецпроцесора ВІТ

Розробку структурної схеми арифметичного модуля спецпроцесора на основі вертикально-інформаційної технології виконаємо згідно запропонованого принципу виконання операції додавання [4] у кодовому базисі Галуа (рис.1).

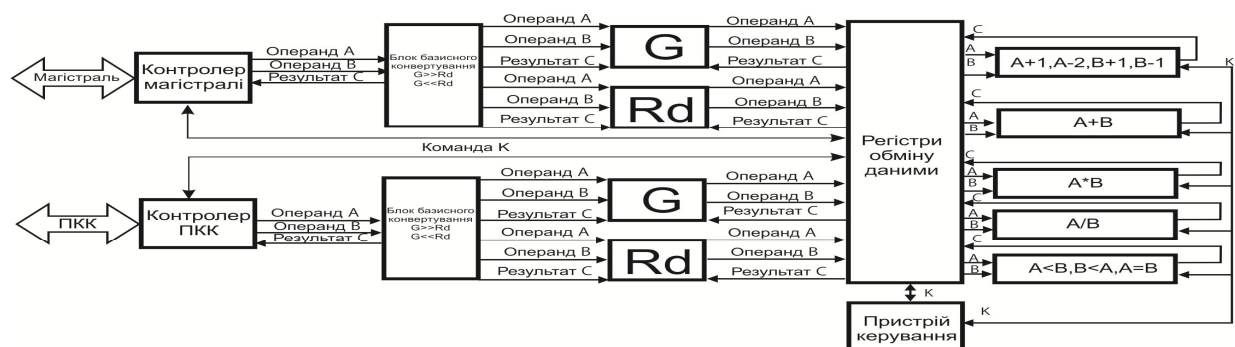

Рисунок 1- Структурна схема арифметичного модуля в кодовому базисі Галуа.

До складу арифметичного модуля в кодовому базисі Галуа входять такі функціональні елементи: пристрій керування, контролер магістралі, контролер пам'яті колективного користування (ПКК), блоки базисного перетворення (використовуються для конвертування коду Галуа у код Радемахера для реалізації операцій ділення і порівняння), регістри обміну даними, блоки виконання операцій інкрементування та декрементування, додавання, множення, ділення та порівняння, шини даних та команд. Схема працює наступним чином: контролери ПКК та магістралі здійснюють моніторинг пакетів даних і при виявленні пакету, призначеного для арифметичного модуля Галуа, здійснюють його декодування, переведення операндів А і В за допомогою блоку базисного перетворення в двійкове представлення базису Радемахера (Rd) для виконання операцій ділення і порівняння операції додавання та множення виконується над біт-орієнтованими кодами Галуа (G) і запис операндів А або В та команди K_i у відповідні регістри обміну даними. Пристрій контролю генерує сигнал активації для відповідного блоку виконання операцій і переходить у стан очікування. Після виконання над операндами А або В блок виконання операцій заносить результат С у відповідний регістр та повідомляє пристрій керування про завершення операції. Пристрій керування передає результат С на блок базисного перетворення, після якого С в базисі Радемахера надходить у буфер контролера ПКД або магістралі залежно від вимоги.

Висновок

Розроблений арифметичний модуль ВІТ спецпроцесора дозволить розширити сферу застосування при опрацюванні біт-орієнтованих потоків інформації, а також використати в якості компонентів мультибазисних процесорів зірково-магістральної архітектури.

Список використаних джерел

1. Николайчук Я.М. Теория джерел інформації / Николайчук Я.М.// - Тернопіль: ТНЕУ, 2008. – 536с.
2. Николайчук Я.М. Коды поля Галуа / Я.М. Николайчук – Тернопіль: ТзОВ «Тернограф», 2012. – 576 с.
3. Николайчук Я.М. Теоретичні засади та принципи побудови арифметико-логічного пристрою на основі вертикально-інформаційної технології /Я.М. Николайчук, О.М. Заставний, П.В. Гуменний// Вісник Хмельницького національного технічного університету. –2012. – №2. – С.190-197.
4. Гуменний П.В. Функціональна структура спецпроцесора вертикально-інформаційної технології та його компоненти. /П.В. Гуменний, Я.М. Николайчук// Вісник національного університету "Львівська політехніка", "Комп'ютерні системи та мережі". –2012. –№745. –С.69-77.